

S V A Ť Á K

Vážení přátelé, sousedé, svaťští spoluobčané, páté číslo Svaťáku přichází se znatelnou prodlevou nabourávající původně zamýšlenou periodicitu čtvěra ročních období.

Začneme opět komentáři pana starosty Anýže na dění v obci, připomeneme si opět ve fotkách uplynulé svaťské akce, další stránku z Kroniky obce Svatá a také si řekneme o stavu a průběhu veřejné sbírky na obnovu dětského hřiště.

V převzatém rozhovoru se dozvíte leccos nového o urputném cyklistovi,

svérázném chlapíkovi a především umělci milujícím zdejší kraj – Jiřím Vydrovi.

Fotka níže je z nově vysázené a jak vidno již plodícího stromořadí u cesty na Trubskou, škoda jen, že suché léto pár stromů nepřežilo...

Bohužel dosavadní autor Svaťáku je časově zaneprázdněn a rád by tedy tvorbu Svaťáku přenechal komukoliv z vás, kdo má chuť, čas a energii pokračovat v započatém díle. Ozvěte se, prosím, starostovi... Děkuji za pochopení a dosavadní pozornost, AW

Odpovídá starosta Milan Anýž

Komentář k opravě silnice:

Proběhla oprava druhého úseku komunikace od OÚ směrem ke staré návsi. Výběrové řízení vyhrála firma Strabag, a.s. s nabídkovou cenou 327.358,10 Kč.

Pořadí dalších nabídek pak bylo následující: 2. místo Froněk s.r.o. 411.330 Kč, 3. místo Commatel-Uher, s.r.o. 412.150 Kč, 4. místo Kosta Příbram, s.r.o. 418.568 Kč (všechny ceny jsou uvedeny bez DPH). Dokončením tohoto úseku se dle našeho názoru podařilo vymazat seznam komunikací v kolonce „HAVARIJNÍ STAV“.

Co nové kontejnery na tříděný odpad - rozmístění, nové počty atd.?

Jak si občané nejspíš sami všimli, navýšili jsme počet kontejnerů na sběr tříděného odpadu. Od společnosti Eko-kom, a.s. jsme získali do bezplatného pronájmu celkem 4 kontejnery s horním výsypem - 3 ks jsou na plasty a 1 ks na papír. Díky tomuto počínu jsme navýšili stávající sběrná místa „Pod skálou“ a „U hřiště“ o jeden kontejner s horním výsypem na plasty, který je občany nejvíce využíván. Zbylé kontejnery (po jednom na plast a papír) jsme použili

Za pár uplynulých týdnů a měsíců se na Svaté stalo, přihodilo a odehrálo leccos.

na vybudování nového sběrného místa. Původně byla vytipována lokalita u „panelky“, kde se i nové kontejnery na krátkou chvíli objevily. Bohužel nám však svozová firma Technické služby Beroun, s.r.o. oznámila, že toto místo není schopna obsluhovat z důvodů velikosti svozového vozidla. Další vytipovanou lokalitou pak byla oblast „Staré návsi“, ale ani ta nebyla svozovou firmou schválena. Kontejnery se tedy ocitly u dolní autobusové zastávky „Svatá – Pod kopcem“.

Z obav, že na tomto místě budou kontejnery využívány spíše projíždějícími, než našimi občany, je toto místo zatím provizorní. Podle zkušeností pak rozhodneme, jestli zde kontejnery zůstanou definitivně, či zda budeme hledat novou lokalitu pro jejich umístění. Zatím podle mých pozorování není situace až tak kritická, jak jsem očekával.

Z důvodu omezeného místa nebudeme zatím toto nově vznikající místo doplňovat o kontejnery na sklo.

Co se týče situace v oblasti sběru a nakládání s dalšími odpady, tak bych jen rád zrekapituloval celkovou situaci v naší obci. Pro likvidaci drobných elektrospotřebičů a baterií je na OÚ k dispozici E-box od společnosti Asekol, a.s.. Tento box se vyváží dle potřeby (aktuálně přibližně jednou za rok). Za loňský rok jsme odevzdali 14kg elektrospotřebičů. To znamená např. úsporu 340 kWh elektrické energie, 24l ropy a 1,3 m³ vody. Na první pohled se může zdát, že úspory jsou zanedbatelné. Když si ale uvědomíme, že jsme odevzdali jen 14kg..... Člověka až napadá, že to vlastně není skoro nic. A přesto tohle nic dokázalo

Máte fotky Svaté? Sbíráme je...

Máte-li staré fotky, pošlete na email svata@svata.cz, do předmětu uveďte heslo FOTKY. V kopii i na email svatak2015@gmail.com. Děkujeme.

ušetřit. Takže každé nic má v tomto případě cenu. A kde je psáno, že příště toho nebude víc...

Z dalších odpadů je tu pak kontejner na použitý textil a v neposlední řadě sběr železného šrotu a sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu, který je tradičně organizován obecním úřadem. Shrnuť a podtrženo: sběr odpadů je především službou obce pro své občany. Budeme tedy rádi, když se s námi podělíte o své nápady a připomínky k této oblasti.

Co ostatní akce a plány na další kvartál roku 2016?

Jak již bylo zmíněno, v létě proběhla nejen už zmiňovaná oprava jedné z hlavních komunikací v obci, ale došlo i k opravě komunikaci „ke hřišti“. Zastupitelstvo obce zvolilo zpevnění jejího povrchu asfaltovým recyklátem. Jsme si vědomi toho, že toto není možné považovat za řešení konečné, ale věříme, že i tak tato úprava přinese zlepšení pohybu jak automobilů, tak i chodců na této komunikaci a to hlavně za nepříznivého počasí.

Už pomalu evergreenem se stalo řešení problému kolem komunikace „Na Trubskou“. Jednak se snažíme řešit stížnost majitele domu č.p. 5 na odtok dešťové vody z komunikace přes jeho pozemek a stále se zabýváme také situací vzniklou po vybudování inženýrských sítí pro nově rostoucí zástavbu u této cesty. Toto budeme řešit opravou asfaltového krytu v místě výkopů.

Začátkem srpna proběhla výměna stávajících oken v MŠ, která nebyla vyměněna při rekonstrukci MŠ. Dalším okruhem prací pro zastupitelstvo jsou jednání, spojená s výstavbou kanalizace.

Dalším krokem na této nelehké cestě je získání Územního rozhodnutí, ke kterému potřebujeme příslušnou dokumentaci. Proto jsme ve spolupráci s firmou ELCOS GROUP, s.r.o. připravili zadávací řízení na projektanta této dokumentace. Toto pak zastupitelstvo schválilo na Veřejném zasedání ZO dne 22. 8. 2016. Následně bylo zadávací řízení vyhlášeno a výsledky budou schvalovány na Veřejném zasedání ZO dne 31. 10. 2016.

A v neposlední řadě tu máme přípravu tradičních kulturních akcí, které se sice zdají takřkajíc v nedohlednu, ale i tak je nutné začít pracovat na jejich plánování.

Požární nádrž (vyčištění), plány na zbudování např. „nějaké návsi“...?

Kolem požární nádrže na návsi je dost otazníků. Ten asi největší, na první pohled patrný, je, zda se povede nádrž vyčistit. Musím bohužel přiznat, že většina odpovědí na tento dotaz není pozitivní. Konzultoval jsem tuto otázku i s pracovníky CHKO Křivoklátsko. Nejedná se o invazivní druh vodní rostliny, na jehož likvidaci by bylo možno získat nějaký příspěvek, ale i tak se jedná o téměř „nezničitelný“ druh, který po mechanické likvidaci dokáže znovu vyrůst i z malého kousku a nedokáže ho zlikvidovat ani amur bílý, který si s většinou vodních rostlin poradí. Jeden z mála způsobů boje je soustavná mechanická likvidace. Takže pokud se najde několik zájemců, kteří mají chuť se namočit, určitě podporu ze strany obce najdou.

A k té „nějaké návsi“. Určitě se shodneme na tom, že nějaká návěs obci chybí. Ale zatím nevím o žádném návrhu, kde ji zbudovat. Vidím tady prostor pro návrhy občanů, neb jak známo: Víc hlav víc ví.

Tuto Kroniku sepsal roku 1925 Antonín Markup, učitel na Svaté. Vydali ji jako soukromý tisk Jiří a Jarina Scheinerovi k sedmdesátým narozeninám Dr. Josefa Scheinera, starosty Československé obec Sokolské a čestného občana obce Svaté. Vydobil akademický malíř Jozef Lhota. Vytiskla Státní tiskárna v Praze v 50 exemplářích r. 1931.

V minulém čísle Svatáku jsme „otiskli“ prvních pár stránek kroniky (do str. 10), dnes přinášíme další dvoustranu, jako připomínku světských dob minulých.

muž pásnu spodního siluru jako lože rudy na Krušné Hoře a bylo různě mocné od 1 m až do 3,5 m. Červená ruda (krevel) byla bohatá na železo, většinou přes 50%, a jen 15% kyslíčnicku křemičitého. V roce 1913 a 1916 pokusila se Pražská železářská společnost tato ložiska znovu otevřít, ale s nevelkým výsledkem.

Podnebí Podnebí jest dosti drsné. Větry časté, nejvíce západní, severozápadní a severní. Krupobíť a jiné živelní pohromy jsou řídké, ježto západní bouře zadržuje obyčejně lesnatý terrain, zvláště hora Velis, Krušná Hora a Vraná skála.

Nadmožská výška Pro vyšší polohu (450 m nad mořem) a blízkost lesů, většinou jehličnatých, jest zdejší klima vzdor výše zmíněné drsnosti zdravé.

Zvláštnosti květeny a zvířeny Kromě rostlin ve středních Čechách všeobecných rostou u Svaté (v katastru místním i v sousedních) následující vzácnější i zajímavější stromy, keře a byliny: osládič doubravní (v Jedlině), lilie zlatohlavá (v Dubové, v Kalcích), ostřice oddálená, ostřice lesní, ječmen lesní (v Jedlině), okrotice bělavá (v Proškově rokli, v Hoře), smrkovník plazivý (v Jedlině), vaz (u Johanky), lýkovec obecný (v Kalcích a v Hoře), škarda ukousnutá (v Proškově rokli), pcháč uherský, chrastavec lesní, hlaváč obecný, svízel okrouhlostý (v Jedlině), rulík zlomocný (na Vraném),

IO

doubravník (mezi Kalci a Vraným), černohlávek vellekvětý, ožanka kalamandra, sasanka lesní, violka kopečná (Proškova rokli), samorostlík klasnatý (Cerný les), řeřišnice zubatá, řeřišnice nedůtklivá, řeřišnice lesní (Vraný), čarovník prostřední (Jedlina), máčka polní (na mezích), žindava evropská, jarmarka (Kalce, Olšina), smldník jelení (Kalce, Vraný), rozchodník skalní (v Dubové), břek (v Hoře), mochna bílá (v Kalcích, Jedlině), tavolník (v Jedlině). Ve stinných místech jehličnatých lesů nalézáme hojně hnilák a pletově růžový podbílek. Typickou okrasou svatských lesů jest pýchavkovitá houba t. zv. zemská hvězda. V zahradě lesárny u Krále jest mohutný jalovec, ve vile Dra Josefa Scheinera, starosty Českoslov. Obce Sokolské jest mnoho cizokrajných stromů a keřů. Tis u Svaté vymizel, nyní jest pouze uměle pěstován v parku zmíněné vily.

Hub rostlo před lety v lesích u Svaté mnohem více než nyní. Nerozumným sbíráním jich (hledáním »bratříčků«) poškozují se podhoubí, takže hub stále ubývá. Z hřibovitých rostou zde hojně: hřib obecný, hřib žlutomasý, borovník, hřib hořký, kovář, ojedinele ve Vraném hřib satan, kozák březový, křemenáč březový, křemenáč osikový, klouzek bílý, klouzek ovčí. Z ostatních hub zde rostou: liška, smrž, ucháč, kustřebka, slizák, různé druhy holubinek, ry-

II

...ryzec pravý, ryzec kravský, syrovinka, muchomůrka načervenalá, muchomůrka tygovaná, muchomůrka červená, kukmák, bedla, václavka, opěnka, žampion, pavučinec, čirůvky, strmělky, špičky, penízovky, zvonovka, kuřátka, choroš, pýchavka, pestřec, hadovka smrduť, hnojník aj. Pokračování příště....

VEŘEJNÁ SBÍRKA NA DĚTSKÉ HŘIŠTĚ

Ráda bych všem spoluobčanům v pár řádcích přiblížila něco málo o probíhající sbírce na obnovu hřiště. Sbirka začala v polovině března tohoto roku, protože obec již dvakrát žádala o dotace, ale marně. Sbirka bude ukončena k 12. 04. 2017. Realizátory sbírky jsou SDH Svatá. Nápadů jak peníze získat máme zatím dost (proběhlo cvičení pro ženy, zumba, burza dětského oblečení a hraček, medializace v regionálních novinách, děti v místní MŠ vyrobily výrobky, které se prodávají – pokud by měl někdo zájem, jsou ještě k prodeji), ale jelikož toto stačit určitě nebude, rádi bychom oslovili a obracíme se s pomocí i na větší firmy v přilehlých městech.

Do dnešního dne sami lidé přispěli 23.000 Kč a pořádané akce nám přinesly cca 16.000 Kč. V prodejně COOP je umístěna kasička do které se dá také přispívat (pro ty kteří by rádi přispěli anonymně). Rádi bychom vybrali aspoň 100.000 Kč. Za tuto částku by se dalo postavit hřiště nové, protože jsme oslovili firmu, která vlastní normy splňující požadavky EU. Pokud se tedy podaří a obec nám bude nakloněna, bude hřiště celé dle vizualizace. Obec v loňském roce zakoupila jeden prvek, který je na hřišti již nainstalován. Chtěla bych tímto požádat všechny, kteří váhají, zda přispějí: Prosíme, POMOZTE NÁM, DĚLÁME TO I PRO VAŠE DĚTI ČI VNOUČATA.

Každá koruna má význam, každá částka pomáhá, protože společně dokážeme více.

Můžete přispět na číslo účtu: 4322644309/0800 nebo do kasičky, která je umístěna v prodejně COOP (pro ty kteří by rádi přispěli anonymně). Nakonec bych chtěla poděkovat všem, kteří do dnešního dne přispěli!

Michaela Štefánková

Svatský sochař a umělec Jiří Vydra obci Svatá věnoval a k památníku umístil jednu ze svých soch s názvem Vzpomínka. I proto – s laskavým svolením autorky Dagmar Kratochvílové - otiskujeme rozhovor s Jiřím Vydrou, původně publikovaný v časopise Nový Polygon.

Jiří, nazývají tě Vesmírný poutník, cítíš se jím být?

Vesmírný poutník mi začali říkat lidé a taky moje žena Hanička. Tvrdila, že jsem stále někde nahoře ve vesmíru. Byl jsem často zamyšlený a neslyšel ji. Snažila se mě pochopit. A potom také jezdím stále na kole, kolo je můj kůň a inspirace, na něm se vznáším, letím. A taky jsem věřící. Je to takový symbol životní a duchovní cesty za světlem a krásou, kterou vnímám.

Vesmírný poutník je i název knížky, která o tobě vyšla. Má podtitul aneb Jak jsem zlobil svět. Jak jsi zlobil svět?

Tu knihu napsal můj dobrý přítel Antonín Lelkeš. Je také o tom, jak jsem se stal ve svých 18 letech nejmladším strojvedoucím v Československu, se starším kolegou panem Zitou jsme jezdili trať ze Zdic do Protivína. Od něj jsem se hodně naučil, i to špatné, bohužel... Byl to čas hledání. Umění muselo počkat, sbíral jsem nejprve svůj životopis. V té knížce to všechno je.

Já jsem zvolila podtitul „rozhovor s malířem“, ale ten není přesný, protože ty se věnuješ i dalším uměleckým oborům.

Maluju obrazy, dělám sochy, fotografuju, hodně na svých cestách přírodou... hlavně ale děkuji Stvořiteli za dary, které do mě vložil a které v sobě mohu neustále rozvíjet. Mám spoustu plánů a život mě baví.

Jaké jsou tvoje rodinné kořeny? Vedl

tě doma někdo k zájmu o tvoření, o umění?

Narodil jsem se do rodu Vydrů, byli to uhlíři, sedm set let páliili uhlí v křivoklátských hvozdech. Byli to i dobří muzikanti. Ze stejného rodu pochází i herecký rod Vydrů. Prababička Františka pocházela z rodu Josefa Jungmanna. Moje maminka pochází z Vašírova u Lán. V roce 1928 ji na koni vozil prezident Masaryk. K malování mě nevedl nikdo, přitahovala a formovala mě okolní příroda. Pahorkatina kolem Svaté je velice půvabná, pro nás, malé kluky, byla dost tajemná. Záhy jsem rozpoznal, že největší potěšení mi dělá kreslit a malovat venku, krajinu, koně... Otec dobře maloval a hrál na housle a harmoniku, ale chtěl, abych pokračoval v rodinné tradici, on i děda pracovali na dráze. Maminka mě ale podporovala.

Tvoje cesta k vlastní tvorbě nebyla přímočará. Kdy a jak ses k ní dostal?

Na přání otce jsem se vyučil černému řemeslu v ČKD Hořovice a v TOSu Žebrák. Po vyučení jsem se dostal v depu Zdice k parním mašinkám, osamostatnil se a začal žít život naplno, po svém, víno pěňivé, ženy vášnivé... Přišel 21. srpen, byl jsem svědkem toho, co se přihodilo v Praze u rozhlasu, začal jsem si uvědomovat, že je šmytec. Bloumání, beznaděj, hledání sebe sama, alkohol, příležitostné práce, tuláctví, opletačky s policií...

Cítil jsem, že prohrávám... Začal jsem hledat smysl života, přišla víra, začal jsem na sobě pracovat, znovu jsem se pustil do kreslení a malování, modeloval jsem, sochal, bojoval jsem ve dne v noci. Moje obrazy se líbily. Abych se definitivně rozloučil s minulostí, vymodeloval jsem sochu Dona Quijotta. Myslel jsem přitom na nedokonalost a bezmocnost člověka.

S velkou láskou vyprávíš o kraji kolem Berounky, o jeho historii a obyvatelích, nacházíš tu asi hodně inspirace.

Máš pravdu, nacházím ji ve zdejší přírodě, jako houba nasávám tu harmonii, miluju křivoklátské lesy, tiše plynoucí řeku, tímto krajem procházela česká historie, zažil vzestupy i pády českých králů. Je to kraj sklářů, hutníků a dělníků ze železáren, křivoklátské a nižborské lesy ke mně promlouvají hudbou. Hudbu miluju, v ní nacházím velkou inspiraci. Často si pouštím klasickou hudbu, když pracuji. Vytvořil jsem celou řadu portrétů, Beethoven, Paganini, Chopin, Talich, sopranistka Jarmila Novotná, Gabriela Roubalová, zpěvačka, přítelkyně Verdiho... a budou ještě další.

Na čem pracuješ v současné době?

Teď dělám pro město Beroun sochu Joachima Barranda, bude stát v prostoru nového náměstí po Barrandovi pojmenovaném. V září byla v Rakovníku v parku před penzionem u Pražské brány odhalena moje socha Schoulená.

Připravuji také dvě velké výstavy: v Městské galerii v Berouně byla v srpnu otevřena expozice Barevné příběhy, inspirovaná hudbou starých mistrů (Dvořák, Rossini atd.), na jaře pak výstava konaná v rámci hudebního festivalu Sukovná Sedlčany. Pro Svatou, kde žiji a mám to tu rád, jsem vytvořil dvě sochy z kamene: jedna se jmenuje Vzpomínka, druhá Pokora. Vlastně tři – ta třetí bude stát před školkou, bude na téma zrození a mateřství.

Tvorba je radost, pořád se na něco těším. Poznal jsem, že více štěstí je v dávání, žiju pro druhé lidi, hlavně pro ty, kteří to potřebují. Moje krédo je: Nelituj, pomáhej. Jsem šťasten, že jsem jako strom, který dozrává a nese dobré a chutné ovoce.

Děkuji za rozhovor, Jiří, a přeji Ti vše dobré, Dana Kratochvílová

Foto vlevo: Již pár týdnů můžete u pomníku padlých u hasičské zbrojnice vidat sochu pojmenovanou „Vzpomínka“, portrét z umělého a tesaného kamene, který Jiří Vydra daroval obci.

Sběr nebezpečného odpadu

Sobota 19. listopadu 2016 od 9.00 do 10.30 hod.

Nejblíží veřejné zasedání se koná 31. 10. 2016 v 18.00 hod. v budově obecního úřadu Svatá